

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V1

NOVEMBER 2010

MEMORANDUM

LIMPOPO

PUNTE: 120

Hierdie memorandum bestaan uit 12 bladsye.

ASSESSERINGSRIGLYNE

AFDELING A: KYK- EN LEESBEGRIP

- Geen penalisering vir spel- en taalfoute nie.
- Sien slegs die eerste feit/sin na.
- Ja/Nee-vrae: Geen punte word vir Ja/Nee toegeken nie.
Die rede of motivering moet korrek wees.
- Waar eenwoord-antwoorde gevra word en die kandidaat gee 'n volsin, is dit korrek **MITS** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.
- Waar/Onwaar (Motivering afhanklik van korrekte keuse).
Eerste deel korrek en motivering verkeerd (1).
Eerste deel verkeerd/ontbreek (0).
- Meervoudigekeuse-vrae:
Slegs die regte letter gegee. ✓
Slegs die regte antwoord, sonder die betrokke letter. ✓

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT
1.1	(In) Kimberley	1
1.2	Ajax	1
1.3	(Hip-hop) musikant / omroeper (vir jeugprogramme op TV) (Enige EEN)	1
1.4	C / diamant (Sin aangehaal met antwoord)	1
1.5	C / doodbang vir slange is. (Sin aangehaal met antwoord)	1
1.6.1	Onwaar	1
1.6.2	“Hy kyk nie graag sepies nie ...” “Hy hou daarvan om na sport en aksiefilms te kyk ...” “ net soms kyk hy na Isidingo ...” (met of sonder aanhalingstekens is reg). (Enige EEN)	1
1.7.1	E / Mauritius	1
1.7.2	C / Giovanni's	1
1.7.3	B / TV kyk	1
1.7.4	A / Sokker	1
1.7.5	D / Italiaanse kos	1
1.8	Ja. 'n Gewone werker se kind sal ekstra hard werk om suksesvol te wees. / Nee. 'n Gewone werker se kind sal nie die geldelike hulp kry wat ander welgestelde kinders sal kry nie. (Enige sinvolle antwoord wat of negatief of positief is - bespreek met Senior nasiener)	1
1.9	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hy kan 'n gewone / onbekende persoon daar wees./ Niemand herken / pla hom nie./ Hy kan homself wees. / ▪ In Mauritius kan hy lekker privaat wees. / Hy hoef nie met almal te praat nie. / Hy het tyd vir sy eie dinge. / ▪ Hy hoef nie handtekeninge uit te deel nie. (Enige TWEE) 	2
		[15]

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT
2.1	R12 000	1
2.2	minder	1
2.3	B / in laer- en hoërskole is (Kan in 'n sin geskryf word.)	1
2.4	Skryf / E-pos / Stuur 'n (motiverings)brief (van tussen 250 en 300 woorde).	1
2.5	Nee. (Die sluitingsdatum is) 8 Januarie 2011/ Die sluitingsdatum is verby. (Nee móét deel wees van die antwoord. Nie Vals of Onwaar nie.)	1
2.6.1	ONWAAR	1
2.6.2	Jy kan jou brief pos / e-pos. / Motiveringsbrief is te lank om te sms. (Enige EEN)	1
2.7	(In) Kaapstad / Kaap	1
2.8	Ja. Hy lyk soos 'n entoesiastiese leerder (wat goed presteer). / Dit moet wys dit is vir leerders / skoolkinders / skoolklere. / Wys dit is 'n leerder wat 'n toekoms wil hê. Nee. Hy lyk ryk en nie soos iemand wat finansiële hulp nodig het nie. (Enige sinvolle antwoord wat of negatief of positief is - bespreek met senior nasiener)	1
		[9]

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT
3.1	Matric Uploaded	1
3.2	SABC 3	1
3.3	ouer	1
3.4	B / Rhythm City (Sin aangehaal met antwoord)	1
3.5	<ul style="list-style-type: none"> Mense kan kies na watter programme hulle wil kyk. / Mense hou van verkillende programme. / Mense het verskillende smake. / Elkeen het sy gunsteling program. Een kanaal kan nie alle programme aanbied nie. Verskillende tale word aangebied. 'n Program kan op 'n ander kanaal herhaal word. (Enige TWEE gepaste redes)	2
		[6]

TOTAAL AFDELING A: 30

AFDELING B: OPSOMMING [Verwerk uit: *ROOI ROSE*, April 2010] (199 woorde)**VRAAG 4: WENKE OM JOU LEEFSTYL TE VERBETER****Nasien van die opsomming**

- Kandidate moet die opsomming in die vereiste formaat aanbied. Indien die opsomming nie in die regte formaat is nie, word 1 punt van die totaal afgetrek.
- Slegs feite wat in **vol sinne (met 'n werkwoord)** aangebied word, verdien punte. / Nie **telegramstyl** nie.
- Rofwerk / Bepanning moet duidelik aangedui word. Indien dit nie die geval is nie, word die eerste opsomming nagesien.
- Kandidate **moet** die **korrekte** getal woorde aandui.

Punte word soos volg toegeken:

- 7 punte vir 7 feite
- 2 punte vir taal
- 1 punt vir getal woorde korrek aangedui.

Penaliseer soos volg:

- **Woorde** nie aangedui nie / woorde verkeerd aangedui - **trek 1 punt af.**
- **Taalfoute word slegs in KORREKTE feite in ag geneem.**

TIPIESE FOUTE

- Woordorde in enkelvoudige sin
(Bv. onderw. + ww. + voorw.)	- Tyd, wyse, plek
- Woordorde in saamgestelde sinne
(Voegwoord 1, 2 en 3)	- Ontkennende vorm
- Omgekeerde woordorde	- Voornaamwoorde
- Lydende vorm	- Vreemde woorde
- Infinitief	- Direkte vertaling
(moedertaal-invloed)
	- Telegramstyl / Onvoltooide sinne

BEPUNTING VAN OPSOMMING 2010

FEITE	7	
TAAL	2	
Aantal woorde	1	
SUBTOTAAL	10	
TAAL 0 - 5 Foute	-0	
6 – 10 Foute	-1	
11+ Foute	-2	
Direkte Aanhalings 1-3	-0	
4-5	-1	
6-7	-2	
Verkeerde Formaat	-1	
TOTAAL	10	

- Elke sin moet 'n duidelike hoofgedagte bevat.
(Indien die hele paragraaf oorgeskryf is, kry die kandidaat **0** vir daardie feit.

FEITE : Dit moet 'n WENK wees om gesond te leef.

1.	Slaap vir ses tot agt ure per nag. / Rus genoeg. / Gee jou liggaam (genoeg kans om te) rus.
2.	Eet (daaglik) ontbyt wat baie proteïene (en 'n vrug) insluit. / Eet 'n energierike ontbyt.
3.	Loop of hardloop (ten minste drie kilometer per dag). / Oefen elke dag. / Oefening is gesond /goed . <ul style="list-style-type: none">• Dis beter om te oefen. (NIE AANVAARBAAR NIE)
4.	Moet nooit self begin rook nie. / Moenie rook nie.
5.	Dink elke dag positief (oor jou werk)./ Moenie negatief wees nie. <ul style="list-style-type: none">• Jy mors energie deur negatief te dink. (NIE AANVAARBAAR NIE)
6.	Bestee elke naweek (ten minste vier ure) aan dinge waarvan jy hou. / Doen dinge wat lekker is. / Maak ek-tyd. / Maak tyd vir jouself / Maak eie-tyd.
7.	Moenie jou liggaam / hare / naels / vel verwaarloos nie. / Versorg jouself. / Pas jou liggaam op.

TOTAAL AFDELING B: 10

ALLE ANTWOORDE MOET KORREK GESPEL WEES.

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT
5.1	op	1
5.2	anders	1
5.3	weet	1
5.4	vyf	1
5.5	skatryk / stinkryk (moet EEN woord wees)	1
5.6	dokter	1
5.7	onderwysers (moet in MEERVOUD wees.)	1
5.8	oulike	1
5.9	hom	1
5.10	daaglik	1
5.11	waterdromme	1
5.12	kruwa	1
5.13	seuntjie	1
5.14	moeër	1
5.15	lewenspad	1
5.16	bewys	1
5.17	trotse	1
5.18	wiel	1
5.19	help	1
		[19]

VRAAG 6: PRENT [Uit: *ISOLEZWE*, 8 Februarie 2010]

- Spelling word nie hier gepeenaliseer nie.
- Weglating van kommas voor voegwoorde word nie gepeenaliseer nie.

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT
6.1	Die hoë elektrisiteitsrekening het ✓ mense baie probleme gegee .✓	2
6.2	[Môre sal / wil/ moet / kan]✓ [Mama kaMshana na die munisipaliteit toe gaan.]✓	2
6.3	[Mama kaMshana sê vir die buurvrou dat sy]✓ [kwaad is oor die hoë elektrisiteitsrekening.]✓/ [Mama kaMshana sê vir die buurvrou dat sy]✓ [kwaad oor die hoë elektrisiteitsrekening is.]✓	2
6.4	(Die elektrisiteitsrekening is baie hoog), daarom is daar geen geld vir kos nie. ✓	1
6.5	Sy ✓ sê ✓ (die man mors haar geld).	2
6.6	Wie ✓ [kry swaar(in die lewe)?]✓/ Wie ✓ [kry(in die lewe) swaar?]✓	2
6.7	(Die man behoort die rekening) te betaal.✓	1
6.8	[Die elektrisiteitsrekening sal]✓ [(deur Mama kaMshana) betaal word.]✓	2
6.9	[Nee, die dame lyk nie]✓ [vriendelik nie.]✓	2
6.10	Vandag is die laaste dag om die rekening te betaal.✓	1
6.11	[Mama kaMshana beskuldig niemand / nie iemand]✓ [vir die hoë rekening nie.]✓	2
6.12	Die dame by die munisipaliteit sal die geld neem. ✓	1
6.13	Moenie elektrisiteit by die huis mors nie. / Moenie by die huis elektrisiteit mors nie. / Moenie elektrisiteit mors by die huis nie. ✓	1
6.14	[Mama kaMshana sê: “ Ek is baie kwaad .”] ✓ [“...”]✓ (Een punt vir volledige sin en een punt vir albei aanhalingstekens).	2
6.15	A /kwaad is oor die hoë elektrisiteitsrekening.✓ (Sin aangehaal met antwoord.)	1
6.16	B / Ag nee (Sin aangehaal met antwoord.)✓	1
		[25]

VRAAG 7: REDIGERING [Uit: *Bona*, Junie 2009]

Foute hoef nie onderstreep te word nie.

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT
7.1	(Thembsie was geskok toe Cell C) haar vir 'n oudisie ingeroep <u>het</u> .✓ / (Thembsie was geskok toe Cell C) haar <u>ingeroep het</u> vir 'n oudisie.✓	1
7.2	oor ✓	1
7.3	onmiddellik✓	1
7.4	harder✓	1
7.5	haar✓	1
7.6	te✓	1
7.7	wat✓	1
7.8	glo✓	1
7.9	herken✓	1
7.10	B / Thembsie sê dat jy gratis gedurende naweke kan praat.✓	1
7.11	vier en twintig✓	1
		[11]

VRAAG 8 [DISCOVERY Winter, 2008]

- **KYK EN KOMMUNIKEER (Korrekte boodskap).**
- **Penaliseer nie vir taal- en spelfoute nie.**

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT
8.1.1	(Ek voel) baie bekommerd oor my gesondheid. / (Ek voel) die afgelope tyd baie moeg en siek. (Enige aanvaarbare sin wat bekommernis toon.)	1
8.1.2	(Ag Meneer,) jy het geen rede om bekommerd te wees nie. / (Ag Meneer,) jy sal gou beter voel. (Enige aanvaarbare sin wat gerusstelling oordra.)	1
8.2.1	(Hoera,) ek is so bly dat ek klaarmaak met skool! / (Hoera,) die grootmensewêreld wag uiteindelik vir ons! (Enige aanvaarbare sin wat blydskap uitdruk.)	1
8.2.2	(Ouens,) dankie vir alles wat julle vir my gedoen het. / (Ouens,) dankie vir julle geselskap. /... ek sal julle sekerlik mis. / (Ouens,) ek is dankbaar om sulke maats te hê. (Enige aanvaarbare sin wat dankbaarheid toon.)	1
8.2.3	(My skooljaar) was baie lekker / fantasties / wonderlik. • My skooljaar is verby. (Geen punt nie) (Enige aanvaarbare sin wat genot uitdruk)	1

[5]

TOTAAL AFDELING C: 60

AFDELING D: LETTERKUNDE

BLADSAK – Lucas Malan

VRAAG 9: *DIE ROOI PONDE* – Ina le Roux

- 9.1.1 B / Soutpansberg✓ (1)
- 9.1.2 C / pastoor✓ (1)
- 9.2 C / Hy het vir die hekwag gesê dat hy die goed van die voorvaders (vhadzimu) in die berg gaan haal.✓
B/Hy was die leier wat die rooiponde in die hande wou kry.✓ (2)
- 9.3 Die goue ponde wat Paul Kruger (volgens oorlewering) laat begrawe het.✓ (1)
- 9.4 Daar is kort-kort oor die storie van die geld wat begrawe is, gepraat./Vir 'n hele ruk het die storie aangehou.✓ (Enige **EEN**) (1)
- 9.5.1 WAAR✓ (1)
- 9.5.2 Dit was so waardevol dat toe die neef hoor hoeveel 'n rooipond werd was, was hulle die ene vuur en vlam om die geld op te spoor./ Hulle was nog gretiger om die geld te kry.✓ (1)
- 9.6 A / 'n vuur wat nie gaan lê nie.✓ (1)
- 9.7.1 Sy ma se oupa (sy grootoupa / oupagrootjie).✓ (1)
- 9.7.2 Op die berg by Lupepe. / In 'n grot op die berg.✓ (1)
- 9.8 Hulle moes stadig eet ✓en tussenin praat.✓ (2)
- 9.9 Bettie en Flora se begeerte om die geld te kry, was sterker as hulle vrees. / Bettie en Flora soek die geld /Bettie en Flora wil graag die geld hê. ✓
Die ander het kop uitgetrek.✓ (2)
- 9.10.1 Onwaar✓ (1)
- 9.10.2 Hulle kon nie verder soek nie, want hulle was te moeg en dors. / Daar was niks in die bondels op hulle koppe nie, net die klere.✓ (1)
- 9.11 Flora✓ (1)
- 9.12 Dit is nie so maklik om gou ryk te word nie.✓
Die natuur kan jou planne maklik laat skeefloop. ✓ (2)

[20]

VRAAG 10: STOKVEL OP 'n PLAAS - Justice L Makete

- 10.1.1 B / Siphon Dlamini✓ (1)
- 10.1.2 E / Lekkerbek✓ (1)
- 10.1.3 A / Baba Dlamini✓ (1)
- 10.1.4 C / Okapi✓ (1)
- 10.1.5 D / Antie Lena✓ (1)
- 10.2 Mampoer / sorghumbier / gemmerbier✓✓ (Enige **TWEE**) (2)
- 10.3 Ma Dlamini✓ (1)
- 10.4 Dat die sorghumbier lekker smaak / reg is / genoeg gebrou (gegis) het.✓ (1)
- 10.5 Hulle was bendes./ Hulle was mense wat rook en drink en dan baklei hulle / daggarokers / tsotsi's / malaitas .✓ (1)
- 10.6.1 WAAR✓ (1)
- 10.6.2 Hulle het begin baklei / met messe gesteek. / Hulle was dronk. / Hulle het moeilikheid gemaak.✓ (1)
- 10.7.1 ONWAAR✓ (1)
- 10.7.2 Lede geniet die kos en drank gratis by die stokvel, maar nie-lede betaal vir die kos en die drank. ✓ (1)
- 10.8 Dit is 'n soort klub waaraan mense behoort om geld bymekaar te maak om klublede te help. Hulle kom teen die einde van elke maand by 'n ander huis bymekaar. Die persoon wie se beurt dit is, kry dié maand die geld wat ingesamel is.✓✓ (Enige **EEN**) (2)
- 10.9 Dit help gesinne om geld te spaar. / Die geld hou gesinne vir die res van die maand aan die gang. / Dit help dat kinders hulle skoolloopbane voltooi. / Dit help met skoolgeld/kos. ✓✓✓ (Enige **DRIE**) (3)
- 10.10 (Dit speel af) op 'n plaas / Lekkerbek.✓ (1)
- [20]**

TOTAAL AFDELING D: 20
GROOTTOTAAL: 120